

Dosarul nr. 3r-37/22
2-21020721-01-3r-01022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: L. Holevițaia)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

2 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând recursul depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx, reprezentată de avocatul Igor Dorfman,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Boicenco împotriva Primarului orașului Codru, persoană terță Lilia Sîrbu cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx și apelul depus de Primarul orașului Codru, împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen motivarea cererilor de apel,

c o n s t a t ă :

La 9 februarie 2021 Nicolae Boicenco a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primarului orașului Codru, persoană terță Lilia Sîrbu cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Prin hotărârea din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, au fost anulate actele administrative individuale defavorabile – dispoziția Primarului or. Codru nr. 45 din 3 decembrie 2020, dispoziția Primarului or. Codru nr. 46 din 7 decembrie 2020 și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Primarului or. Codru nr. 4/21 din 25 ianuarie 2021, fiind obligat Primarul or. Codru să întreprindă măsuri legale în vederea înapoierii copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, către părintele Boicenco Nicolai.

La 4 august 2021 Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx a depus apel împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

La 9 august 2021 Primarul orașului Codru a depus apel împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Prin încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx și apelul depus de Primarul orașului Codru, împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, din motiv că apelanții nu au depus în termen motivarea cererilor de apel.

La 10 ianuarie 2022 Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx, reprezentată de avocatul Igor Dorfman, a depus recurs împotriva încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o neîntemeiată și ilegală, prin faptul că a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

Astfel, a menționat că nu a recepționat hotărârea motivată și nu a avut posibilitatea de a depune apelul motivat, fapt ce a lipsit recurenta de posibilitatea de ași reprezenta interesele în instanța de judecată și de ași apăra drepturile lezate.

A solicitat admiterea recursului, anularea încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel pentru examinarea cererii de apel.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 14 decembrie 2021, fiind notificată reprezentantului recurentei - avocatul Igor Dorfman la data de 23 decembrie 2021, conform extrasului din poșta electronică (f.d.60, Vol. II), iar recurentei Lilia Sîrbu în data de 5 ianuarie 2022, conform avizului de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.62, Vol. II). Astfel, recursul depus la 10 ianuarie 2022, este în termen.

La 1 februarie 2022 în adresa intimațiilor a fost expediată pentru cunoștință copia cererii de recurs, însă aceștia nu și-au valorificat dreptul de a depune referințe.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Examinând recursul, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că în speță, obiectul recursului vizează legalitatea încheierii din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în partea în care a fost declarat inadmisibil apelul depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx, împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Astfel, în conformitate cu art. 232 alin. (2) Cod administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Regulile generale ce țin de calculul termenelor în materie de contencios administrativ sunt stipulate prin prisma art. 195 Cod administrativ, de prevederile Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În baza art. 111 alin. (1) și (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În corespundere cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

În acest sens, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că la 9 iulie 2021 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani, prin care au fost anulate actele administrative individuale defavorabile – dispoziția Primarului or. Codru nr. 45 din 3 decembrie 2020, dispoziția Primarului or. Codru nr. 46 din 7 decembrie 2020 și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul Primarului or. Codru nr. 4/21 din 25 ianuarie 2021, fiind obligat Primarul or. Codru să întreprindă măsuri legale în vederea înapoierii copilului minor xxxxx, născută la xxxxx, către părintele Boicenco Nicolai.

Actele cauzei atestă și faptul că la data de 4 august 2021, Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx a depus apel împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu prevederile art. 223 Cod administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

Prin prisma art. 109 Cod administrativ, un înscris poate fi notificat prin poștă cu scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

În această privință, din materialele dosarului rezultă că hotărârea din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată Liliesi Sîrbu în data de 5 octombrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate anexat la dosar (f.d.52).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că motivarea apelului urma a fi prezentată până în data de 4 noiembrie 2021, pe când apelanta în termenul stabilit de art. 232 alin. (2) Cod administrativ nu a depus motivarea cererii de apel, din care considerente instanța de apel prin încheierea din 14 decembrie 2021, întemeiat a declarat apelul ca fiind inadmisibil.

Or, în conformitate cu art. 236 alin. (1) Cod administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului, iar potrivit alin. (2) lit e) al aceluiași articol, apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin.(2).

La rândul său, art. 237 alin. (1) Cod administrativ, stipulează că prevederile art.65 alin.(1) - (3) și (5) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de apel și în termenul de prezentare a motivării apelului.

În conformitate cu art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că în cazul omiterii unui termen, legea acordă posibilitate părții de a solicita repunerea în termenul de îndeplinire a unui act de procedură, conform art. 65 din Codul administrativ, dar numai la prezentarea probelor și motivelor întemeiate, pe când în prezenta cauză, deși motivarea apelului a fost prezentată la cererea de recurs, nu s-a solicitat repunerea în termen a acesteia și nu au fost aduse probe pertinente și concludente ce ar demonstra cu certitudine imposibilitatea exercitării dreptului de depunere a motivării apelului în termen și respectiv, ilegalitatea încheierii contestate.

Or, nu poate constitui temei de admitere a recursului și anulare a încheierii contestate argumentul invocat în recurs cu referire la faptul nerecepționării hotărârii motivate, întrucât actele cauzei denotă contrariul, fiind cert stabilit că hotărârea din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost notificată Liliesi Sîrbu în data de 5 octombrie 2021, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție a scrisorii recomandate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consemnează că potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

La rândul său, art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, prevede că participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își

exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

În această ordine, completul specializat în cauze de contencios administrativ reține că apelanta-recurentă, fiind interesată de soluționarea prezentului litigiu în ordine de apel, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja drepturile sale de acces la instanță prin prezentarea motivată a apelului conform prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ, fapt ce la caz a fost ignorat cu desăvârșire.

În speță, s-a constatat că apelanta, Lilia Sîrbu nu și-a exercitat dreptul de a prezenta motivarea apelului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii motivate, aspect ce impune prin prisma art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, de a declara apelul inadmisibil.

Așa fiind, se constată ca întemeiată soluția instanței de apel cu privire la declararea apelului ca inadmisibil, fiind cert stabilit că Lilia Sîrbu nu a prezentat motivarea apelului în termenul stabilit de lege, motiv din care survin sancțiunile procedurale prevăzute de art. 236 alin. (2) lit. e) Cod administrativ, și anume de a declara apelul inadmisibil.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate și nu constituie temei de anulare a încheierii recurate.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează că, în cazul admiterii unui astfel de apel, se va încălca principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 și preambulul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev contra Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, Kemp contra Luxembourg, Diaz Ochoa contra Spaniei), în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată în partea declarării inadmisibile a apelului depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx, împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx, reprezentată de avocatul Igor Dorfman.

Se menține încheierea din 14 decembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în partea declarării inadmisibile a apelului depus de Lilia Sîrbu în interesele copilului minor xxxxx, împotriva hotărârii din 9 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Boicenco împotriva Primarului orașului Codru, persoană terță Lilia Sîrbu cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Iurie Bejenaru

Aliona Miron